

Nr 1801

av herr Westberg i Hofors

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 111 angående regional utveckling och hushållning med mark och vatten.

I Kungl. Maj:ts proposition 1972:111 ang. regionalpolitiskt handlingsprogram m. m. ingår bl. a. förslag till plan för utveckling av den regionala strukturen. I detta sammanhang föreslås att Hofors kommun i Gävleborgs län bör betraktas som kommuncentrum.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har i sitt förslag till regionalpolitiskt handlingsprogram framfört de speciella förhållanden som föreligger inom Hofors kommunblock. Man påvisar där att Hofors har ett mycket ensidigt näringsliv, 1965 var 90 procent av de industrissysselsatta verksamma inom det enda större företaget i kommunen, SKF stål Hofors. Företaget svarade samma år för 64 procent av den totala sysselsättningen i blocket. Någon ändring till det bättre har ej skett under de följande åren. Mellan åren 1965 och 1970 minskade antalet förvärvsarbetande med 726 personer, medan antalet invånare minskade med 854 personer. Länsstyrelsen anser att man med hänsyn till den rådande ensidigheten i ortens näringsstruktur måste främja en differentiering av näringslivet. Särskilt angeläget anses det vara att skapa sysselsättningstillfällen för den kvinnliga arbetskraften, då Hofors ligger bland de 25 procent av landets kommunblock som har de lägsta yrkesverksamhetsgraderna för gifta kvinnor. Gjorda undersökningar visar att ett behov av sysselsättning för 300–400 kvinnor förelåg vid undersökningstillfället. Sysselsättningsbehovet i nuläget kan på goda grunder beräknas till ett högre antal. Till detta kan anföras att det i blocket dominerande företaget SKF stål i vissa fall har haft svårigheter att rekrytera manlig arbetskraft på grund av att orten inte har möjlighet anvisa den kvinnliga parten i familjen lämplig sysselsättning.

Samma förhållanden har även förekommit då det gällt att skaffa läkare och tandläkare till kommunen. Den mest näraliggande orten som skulle kunna bereda lämplig sysselsättning för kvinnor är Sandviken, men där har man samma problem med ensidigt näringsliv som i Hofors. De närmast därefter liggande orterna, Gävle och Falun, som skulle kunna ge sysselsättningsalternativ för arbetskraften i Hofors, ligger tyvärr på ett sådant avstånd och med kommunikationsförhållanden som ej kan anses gynnsamma för arbetskraftspendling. För en ort av Hofors karaktär är det av helt avgörande betydelse att den dominerande industrin SKF stål med cirka 4 000 anställda kan utvecklas under gynnsammast möjliga betingelser. Det är också synnerligen angeläget att en ort med denna ensidiga inriktning får möjlighet till breddning av näringslivet.

En avgörande förutsättning för gynnsam utveckling av både SKF stål och en ökad differentiering av näringslivet är att möjligheterna till skolutbildning blir bästa tänkbara i Hofors. Med anledning av det sistnämnda så har Hofors kommun för närvarande en framställning liggande hos skolöverstyrelsen om deltagande i försöksverksamhet med så kallad samordnad gymnasieutbildning. Skulle Hofors hänföras till kommuncentra och ej till regionalt centrum finns det anledning att starkt befara att skolöverstyrelsens handläggning av ansökan kan få en ur ortens synpunkt negativ utgång. I samband med detta kan nämnas att studiebenägenheten bland ungdom ligger bland de lägsta i landet. Det finns därför anledning att utbildningsmöjligheterna för ungdomen får en positiv behandling i alla instanser som kan tänkas påverka frågans vidare behandling.

Vid en prövning av Hofors kommuns inplacering i ortsklassificeringen bör även beaktas att SKF stål är ett bland de större kvalitetsstålverken i landet. En större del av stålverkets produktion går på export, och med vetskap om den hårda världsmarknadskonkurrens som råder inom stålindustrin bör en mer omfattande regionalpolitisk planering komma till stånd för att stödja utvecklingen på orter med Hofors struktur.

Med hänvisning till det anförda hemställes

att riksdagen måtte besluta att Hofors kommun hänföres till regionala centra i planen för utveckling av den regionala strukturen.

Stockholm den 16 november 1972

OLLE WESTBERG (s)

i Hofors